

TUVALLERDEN KUMAŞLARA YOLCULUK: KUMAŞ DESEN TASARIMLARI

JOURNEY TO CANVAS TO FABRICS: FABRIC PATTERN DESIGNS

Doç.Dr. Nazan AVCIOĞLU KALEBEK

Gaziantep Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü, Gaziantep/Türkiye

Öğr.Gör. Tuğba ÖZTÜRK

Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü, Gaziantep/Türkiye

Dr.Öğr.Üyesi .Gökçe ÖZDEMİR

Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü, Gaziantep/Türkiye

Öğr.Gör.Dr. Hüseyin ÖZDEMİR

Gaziantep Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Tekstil Giyim Ayakkabı ve Deri Bölümü, Gaziantep/Türkiye

Doç.Dr. Ebru ÇORUH

Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü, Gaziantep/Türkiye

Article Type : Review Article / İnceleme Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.j.1016>

Reference : Avcioğlu Kalebek, N.; Öztürk, T.; Özdemir, H. & Çoruh, E. (2018). "Tuvallerden Kumaşlara Yolculuk: Kumaş Desen Tasarımları", International Social Sciences Studies Journal, 4(25): 5508-5533

ÖZ

Kumaş desen tasarımı; tema, renk ve doku öğelerine bağlı olarak gerekli malzeme, yapı ve dokuma yöntemi seçimini kapsamaktadır. Seçim yapma, tasarımcının yaratıcılık sürecinde bilgi ve sezgilerini kullanması bakımından çok önemlidir. Kumaş tasarımında yaratıcılık, yeni malzemelerin, tekniklerin ve teknolojik işlemlerin uygulanması şeklinde ortaya çıkarılabileceği gibi, var olan klasik bir kumaş deseninin yeni yapı, malzeme ve teknolojik işlemlerle yorumlanarak ele alınması şeklinde de gelişebilir.

Kumaş desen tasarımı yapmak ve bunu giysiye çevirip tüketicinin beğenisine sunmak moda alanındaki tasarım sürecinin zor olan aşamalarından birisidir. Desen tasarımı sürecinde tasarımcı her şeyden etkilenebilir. Kumaş deseni ne kadar çarpıcı ve özgün olursa hazırlanan koleksiyon da o kadar etkili olmaktadır. Çünkü kumaş bir moda tasarımcısının zihninde tasarlayıp, kâğıda aktardığı çizimlerin vücut bulmuş halini oluşturan sürecin ana hammaddesini oluşturmaktadır. Bu anlamda tasarlanan kumaş deseni ne kadar özgün ve koleksiyon temasına uygun ise tasarımcının koleksiyon oluşturma sürecindeki başarısı da bir o kadar istedik düzeyde olacaktır.

Orijinallik, yenilik ve yaratıcılık değerleri yüksek giysi koleksiyonları oluşturma çabaları moda ve tekstil tasarımcılarını, sadece özgün giysi tasarımına kalıp formu ile tasarım özelliği kazandırmak yerine farklı disiplinlerden gelen fikirlerle beslenmeye hatta bu disiplinlerin farklı yöntem ve tekniklerini kullanmaya sevk etmiştir. Bu disiplinlerin en önemlilerinden biri olan resim sanatı tarih boyunca moda tasarımcılara esin kaynağı olmuştur. Bu çalışmada da Çağdaş ve Modern Türk Sanatını gerek Türkiye'de, gerekse dünyada yaygınlaştırmak amacıyla yapılan Çağdaş ve Modern Sanat Müzayesinde açık arttırma ile satışa sunulan 20 ressamın 22 eseri incelenmiştir. Ayrıca araştırma kapsamında incelenen eserlerin kumaş desen tasarım sürecinin gerçekleştirilmesi durumunda bunların giysi tasarım sürecinde nerelerde kullanılabileceğine yönelik farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır. Çünkü farklı sanat alanlarından etkileneilerek tasarlanan kumaşların giysiye dönüştürülmesi ile koleksiyon ve satış değeri yüksek parçalar oluşturulması, tüketiciye sıradan olmayan farklı ürünler sunulması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Desen, kumaş, ressam, resim, müzayede

ABSTRACT

Fabric pattern design; Depending on the theme, color and texture elements, the selection of the required material, structure and weaving method. Choosing is very important for the designer to use his knowledge and intuition in the process of creativity. Creativity in fabric design can be revealed as the application of new materials, techniques and technological processes and can be developed by interpreting an existing classical fabric pattern by interpreting with new structure, material and technological processes.

Designing a fabric pattern and turning it into a garment and presenting it to the taste of the consumer is one of the difficult stages of the design process in the field of fashion. In the design of the pattern design the designer can be affected by everything. The more impressive and original the fabric pattern is, the more effective the collection is. Because the fabric is a fashion designer's mind in the mind, the paper is transferred to the drawings that form the main raw material constitutes the process. In this sense, if the designed fabric pattern is unique and appropriate to the collection theme, the success of the designer in the collection creation process will be at the desired level.

Originality, innovation and creativity were higher clothing collections efforts of fashion and textile designers, just to be fed with ideas from different disciplines rather than to gain design feature with mold form to the design clothing line has led to the use of different methods and techniques of this discipline. One of the most important art of this discipline has been an inspiration for fashion designers throughout history. This work required the Contemporary and Modern Art in Turkish in Turkey, both made in order to promote contemporary world and offered for sale by auction of Modern Art Auction 22 works of 20 artists were examined. Moreover, if performing the design process of the examined fabric pattern works under study attempted to establish awareness of where they can be used in the garment design process. Because the fabric of the garments designed effected from different arts of conversion to be created with the collection and sale of high value components, is important for consumers with different products ordinary submission.

Keywords: Pattern, fabric, painter, painting, auction

1. GİRİŞ

Yaratıcılık, tüm üretim alanlarında olduğu gibi, tekstil ve dokuma kumaş tasarımında da ürünün diğerlerinden ayırt edilmesini, kullanıcı tarafından daha çok ilgi çekmesini ve talep edilmesini sağlayan bir unsurdur. Bu nedenle yaratıcılık, yeni bir fikrin kuluçkalanması ile eskiz ve karalama sürecinde ortaya çıkabileceği gibi, malzeme ve tekniğin bütünsel anlayışla ele alındığı prototip tasarım ve üretim aşamalarında da etkin olmaktadır. Bu nedenle, kumaşın dokunarak fiziksel bir varlığa dönüşebilmesi için kullanılacak malzemenin türü ve inceliği, renk ve dokusu, dokuma tekniği, kumaşı oluşturacak örgü, kumaş yapısı ve bitim işlemleri gibi teknik unsurların belirlenmesinde de yaratıcılık rol oynamaktadır (Halaçeli, 2011: 575-578). Tasarımcının üzerine düşen görevlerden birisi daima yeni ve farklı olanı aramak; malzeme, teknik ve yapı ile ilgili yeni yorumlar getirmek; estetik ve fiziksel anlamda da yaratıcılığı ortaya çıkarmaktır. (Metlioğlu,2015:42).

Kumaş tasarımı, tema, çıkış noktası, renk ve doku ile birlikte yüzey tasarımına bağlı olarak malzeme, yapı ve dokuma yöntemi seçimini de kapsamaktadır. Seçim yapma, tasarımcının yaratıcı sürecinde bilgi ve sezgilerini kullanması bakımından çok önemlidir. Dokuma kumaş tasarımında yaratıcılık, yeni malzemelerin, tekniklerin ve teknolojik işlemlerin uygulanması şeklinde ortaya çıkarılabileceği gibi, var olan klasik bir kumaş deseninin yeni yapı, malzeme ve teknolojik işlemlerle yorumlanarak ele alınması şeklinde de gelişebilir. (Saçlıoğlu vd., 2007: 39).

Tasarım süreci, desenin işlevsel ve sanatsal boyutlarda irdelenip, farklı malzeme ve değişik tekniklerin bir arada kullanılmasıyla oluşturulan bir süreçtir. Desen tasarımında dikkat edilmesi gereken nokta, kullanılan rengin, kompozisyon ve biçim bütünlüğünün sağlanmasıdır. Ayrıca renk, ışık ve gölgeler, tablonun genel yapısı, kompozisyonu hazırlanan bu temel üstüne kuruludur. İyi desen çizilebilir, desenin işlevinde yer alan çizgi, hareket, denge, hacim, oran, form (şekil) ritim, kompozisyon, perspektif, ışık ve renk kavramlarının öğrenilmesiyle sağlanabilir. Tasarımda önemli olan husus, sürecin ve sonucun özgün olabilmesidir. Tasarımlarda özgünlüğü sağlayan ve tasarımcı kimliğinin oluşturulmasında etken olan estetik faktörler; silüet, desen, renk, doku ve detaydır. Tasarım ürünü, estetik faktörlerin etkili bir ilişki içerisinde oldukları birliktelikten doğan görsel bir bütündür.

1.1. Silüet

Giysinin vücut etrafında oluşturduğu kontur, dış hat, şekil, form olarak bilinen silüet, giysi uzaktan görüldüğünde; diğer detaylardan önce fark edilen ilk tasarım özelliğinden biridir (Jones, 2009:99). Silüet; tasarım ve tasarımcının tarzını belirler, akılda kalıcılığı ve özgünlüğü etkiler, ayrıca tasarımın kime ait olduğu hakkında derin bilgi sağlar.

1.2. Desen

Pek çok tasarımcının esin kaynağını yansıtmak (Kocabaş Atılğan, 2014:482), tarz oluşturmak ve özgünlük yaratmak için başvurduğu yöntemlerin başında gelen desen; bitkisel, hayvan deseni, puantiye, çizgili, geometrik, etnik, etkileşimli, şal deseni, kare, pötikare ve soyut olarak tarzlarına göre kategorize edilmektedir (Udale, 2014:96-99). Tekstil yüzeylerine desen uygulama işlemlerinde; baskı, applique, gipe, boncuk/payet işi, nakış gibi çeşitli teknikler kullanılmaktadır.

1.3. Renk

Görsel algıyı meydana getiren temel öğelerden biri olan renk, araştırma ve tasarım sürecinde dikkate alınması gereken en temel faktörler arasındadır. Tasarımcıların renk paletleri, esin kaynağı, moda trendleri ve tüketici tercihlerine göre değişkenlik gösterebilir. Renk, koleksiyonun mizacını ve sezonunu belirleme özelliğine sahiptir. Bir sezon, bütün tasarımlarda parlak ve keskin kontrast renkler kullanılmaktayken; diğer bir sezon sadece yumuşak renkler kullanıldığını görmek mümkündür (Seivewright, 2013:19; Stone, 1999:10).

1.4. Doku

İnsanda görme ve dokunma duygularını harekete geçiren ve bu duyular ile materyallerin dış yapılarında algılanabilen özellikleri (Deliduman Gence ve İstifoğlu Orhon, 2006:69) olarak tanımlanabilen doku, kumaş yapısı olarak bakıldığında; dokuma, dokusuz yüzey, örgü ve bu üç kategoriye girmeyen diğer kumaşlar (makrome, tığ işi, dantel) olarak ayrılır (Sorger and Udale, 2013:96). Kumaş dokusu, hacimli ya da ince bir görünüş katarak silüetin nasıl görüldüğünü etkileyebilecek özelliğe sahiptir.

1.5. Detay

Giysinin diğer tasarımcıların işlerinden farklılaşmasını sağlayan detay, giyside silüete şekil veren vb. özelliklerdir. Süs dikişi, bağlama şekilleri, yaka tipleri, etek veya pantolon boyu, kol şekilleri, elbise askıları, kemer gibi unsurlar detay olarak değerlendirilir (Seivewright, 2013:123; Stone, 1999:9).

Farklı fikirlerin farklı disiplinlerle harmanlandığı günümüz tekstil sanatlarında sanatçılar, tekstil tasarımına özgü geleneksel fikirlerini multidisipliner bir bakışla yaratıcılık temelli çağdaş yorumlar ve sıra dışı yaklaşımlarla sergiler olmuşlardır. Çağdaş sanat veya tek başına sadece sanat söylemleri bile artık, tek başına söylenir olmaktan çıkmış bunun yerine içerisinde her tür sanatsal eylemi, fikri ya da imgeyi birleştiren çok amaçlı söylemlere dönüşmüş, gelinen bu nokta da artık, sanat ya da içerisinde barındırdığı her tür sanat akımıyla birlikte öznel ve nesnel her tür değerın aynı potada eritildiği entelektüel ve estetik bir diyalektiğin geliştiği bir tasarımsal süreçlerden bahsetmek mümkün hale gelmiştir. Orijinallik, yenilik ve yaratıcılık değerleri yüksek giysi koleksiyonları oluşturma çabaları moda ve tekstil tasarımcılarını, sadece özgün giysi tasarımına kalıp formu ile tasarım özelliği kazandırmak yerine farklı disiplinlerden gelen fikirlerle beslenmeye hatta bu disiplinlerin farklı yöntem ve tekniklerini kullanmaya sevk etmiştir. (Sarı, 2017:71). Bu disiplinlerin en önemlilerinden biri olan resim sanatı tarih boyunca moda tasarımcılara esin kaynağı olmuştur.

Kumaş desen tasarımı yapılırken uygulanan görsel tasarım öğeleri nokta, leke, doku, ışık, renk, kompozisyon ve denge olarak belirtilebilir. Aslında bu öğelerin resim yapım aşamasında da kullanıldığını söylemek mümkündür. Buradan hareketle desen çalışması ve tuval resimlerinin çok yakın disiplinler olduğu aşikardır ve birbirinden etkilenmemesi pek mümkün gözükmemektedir.

Bu yaklaşımdan yola çıkılarak ülkemizde ve dünyada tanınan, bu alanda iyi eğitimler almış ressamaların Çağdaş ve Modern Sanat Müzayesinde açık arttırma ile satışa sunulan 22 adet eseri incelenerek, her bir çizgi ve renk anlamlandırılmaya ve yorumlanmaya çalışılmıştır. Çünkü bu eserlerin farklı kumaş desenlerine ilham olabileceği düşünülmüştür. Ayrıca araştırma kapsamında incelenen eserlerin kumaş desen tasarım sürecinin gerçekleştirilmesi durumunda bunların giysi tasarım sürecinde nerelerde kullanılabileceğine yönelik farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır.

2. MATERYAL VE METOD

2.1. Materyal

Bu çalışmada 2018 yılında gerçekleştirilen Çağdaş ve Modern Sanat Müzayesinde açık arttırma ile satışa sunulan eserlerden seçilen 22 adet tuval üzeri resimler incelenmiştir.

2.2. Metod

Beyaz Müzayede uzman tavrı ve başlattığı Türk Çağdaş ve Modern Sanatına odaklı klasifiye müzayedeler ile Türkiye’de kurulu diğer müzayede evlerine ve Türk Müzayedicilik anlayışına öncülük etmiştir.

Çağdaş ve Modern Türk Sanatını gerek Türkiye’de, gerekse dünyada yaygınlaştırmak amacıyla oluşturulan Beyaz Müzayede, aynı zamanda Çağdaş ve Modern Dünya Sanatını da Türk sanatseverler ile buluşturmayı hedefleyerek 2006 yılında kurulmuştur. Burada sergilenen eserler sanatseverler tarafından büyük beğeni ve ilgi toplamaktadır.

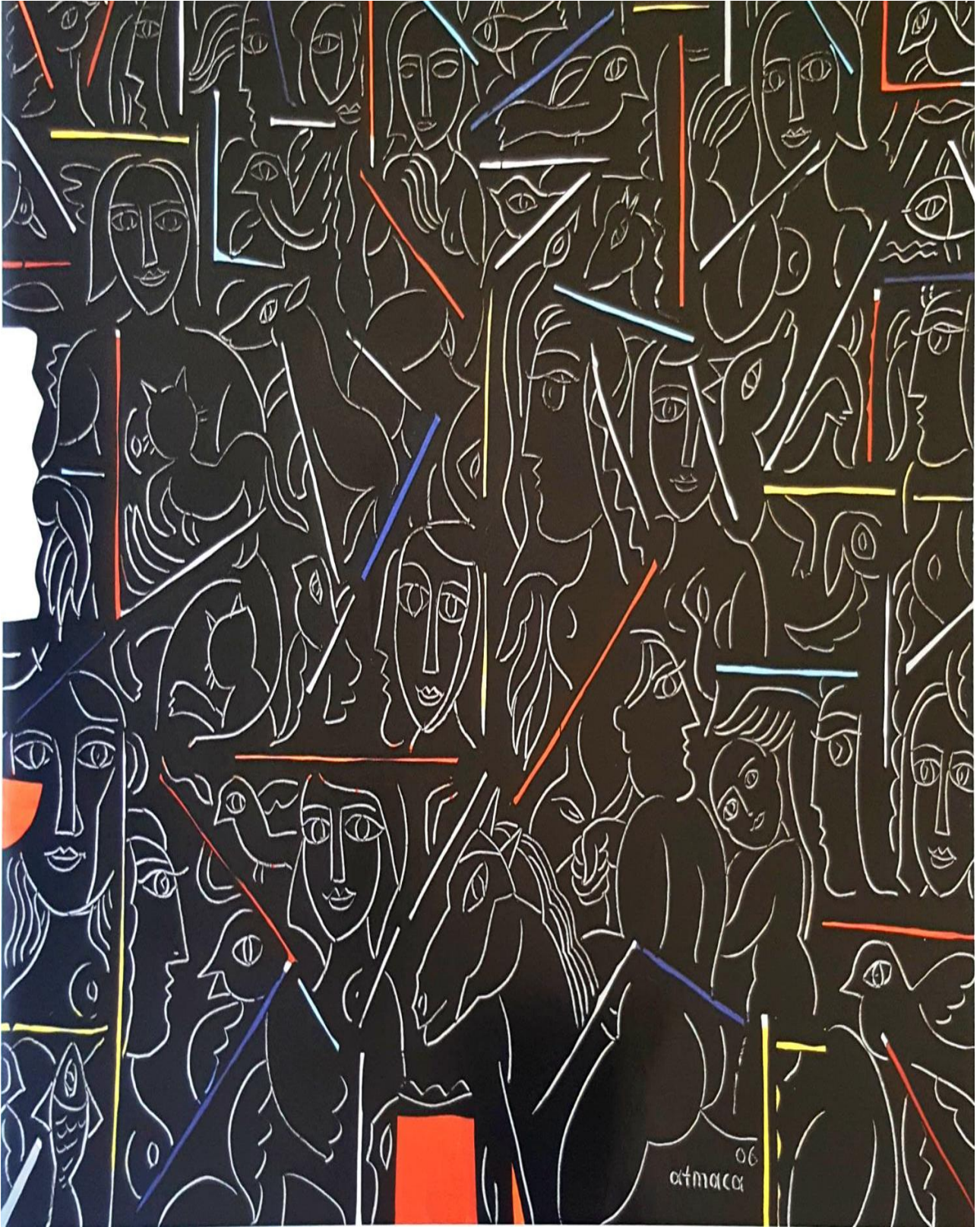
Bu çalışmada bize ilham veren nokta ise bu kadar güzel ve eşsiz sanat eserlerinin kumaş deseni olarak kullanılabilmesi ve ya tasarımcılara ilham olabilmesidir. Bu tarz desenlerin giysiye dönüştürülmesi ile koleksiyon ve satış değeri yüksek parçalar oluşturulması, tüketiciye sıradan olmayan farklı ürünler sunulması açısından önemlidir.

3. BULGULAR

Resim 1. YİĞİT YAZICI “Tren”(1969).
(42. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri akrilik 120 x 120 cm, 2013

Renkliliği bir sıfat olmaktan çıkarıp, bir gerçeklik olarak karşımıza çıkaran sanatçı”Soyut Dışavurumcu” tarzın öne çıktığı tuval çalışmalarının yanı sıra fonksiyonel sanat eseri de yapmaktadır. Sanatçının bu eseri sentetik bir kumaşa baskı tekniği ile uygulandığında renkler aynen eserde ki gibi çok canlı ve parlak olarak kumaşa transfer edilebilir. Ve pek çok alanda da kullanılarak tüketiciye çok farklı ve alışılmışın dışında bir alternatif olabilir.

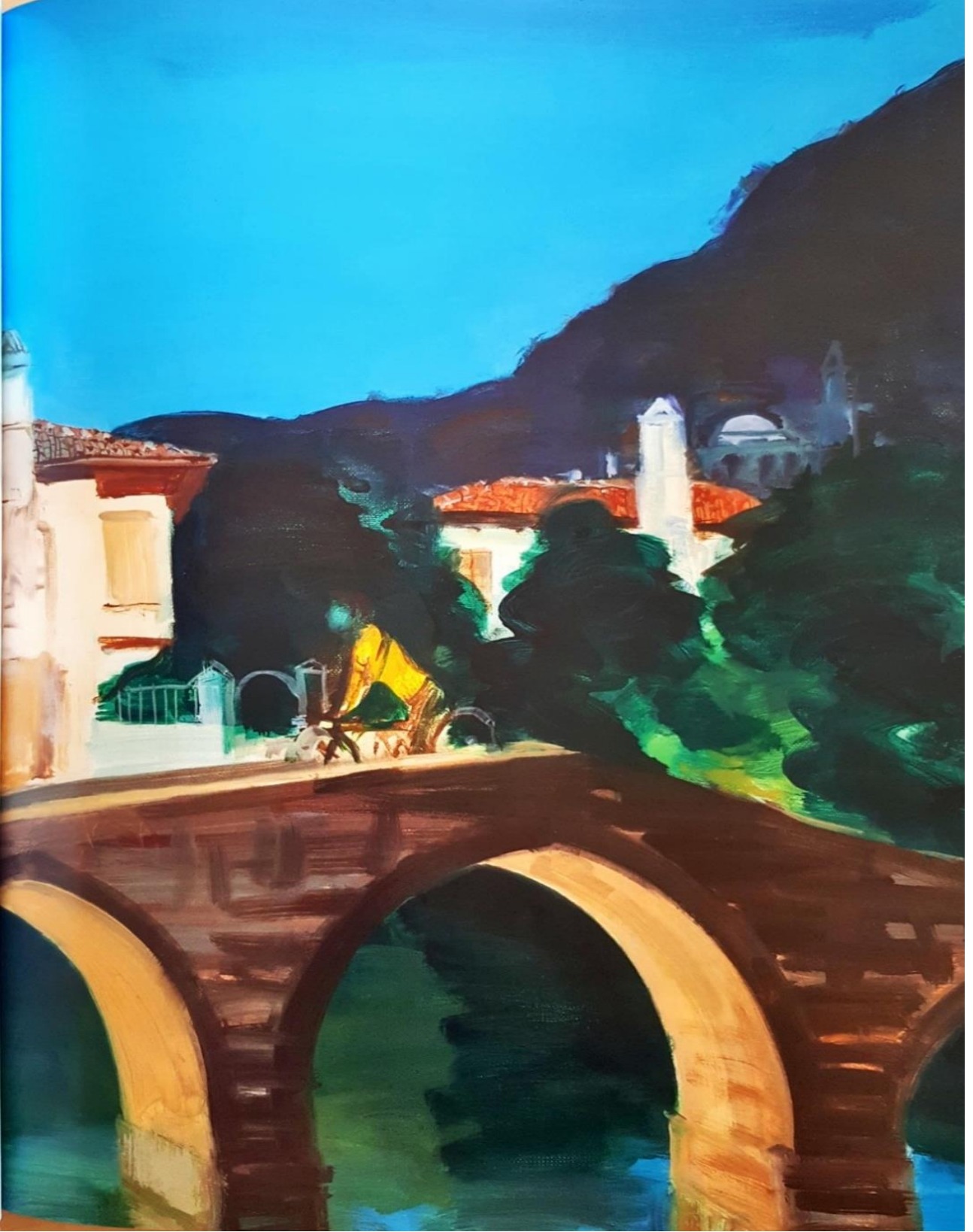
Resim 2. Ali Atmaca “Figürlü Kompozisyon” (1947)
(42. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Tuvall üzerı yağlıboya 180 x 200 cm, 2006

Akrilik tuvallerinde, renkçi bir sanat anlayışı temelinde, figürü soyutçu biçim oluşumlarıyla dengeleyen bir eğilim ağır basar. Resimleri, yaratıcının düş ve düşünce dünyasından süzülüp sadeleşerek ve basitleşerek izleyeni yeni ve farklı bir dünyanın keşfine çağırır. Daha sade ama tarzı olan kumaş tasarımını arayanlar için bu resim harika bir seçenek olabilir. Siyah şifon kumaş üzerine bu desenler çok güzel bir görüntü oluşturacaktır.

Resim 3. Eren Eyüboğlu, “Balıklar” (1913-1988).
(51.Çağdaş ve Modern Sanat Müzayede Kataloğu)
Kontrplak üzeri yağlıboya 99 x 69 cm,1956

Sanatçı yöre yaşamını ve halk motiflerini, duyarlı bir anlam içinde yansıtmıştır. Renge yönelmekle beraber, biçimin hakim etkisini ve kompozisyona genel kimliğini kazandıran yapısal yorumunu da ihmal etmemiştir. Ressam parlaklıktan uzak daha pastel tonlar kullanmayı tercih ettiğinden dolayı tekstilde pamuklu kumaşlar bu tasarım için kullanılabilir. Ve ev tekstili dahil çok geniş bir kullanım alanı olabilir.

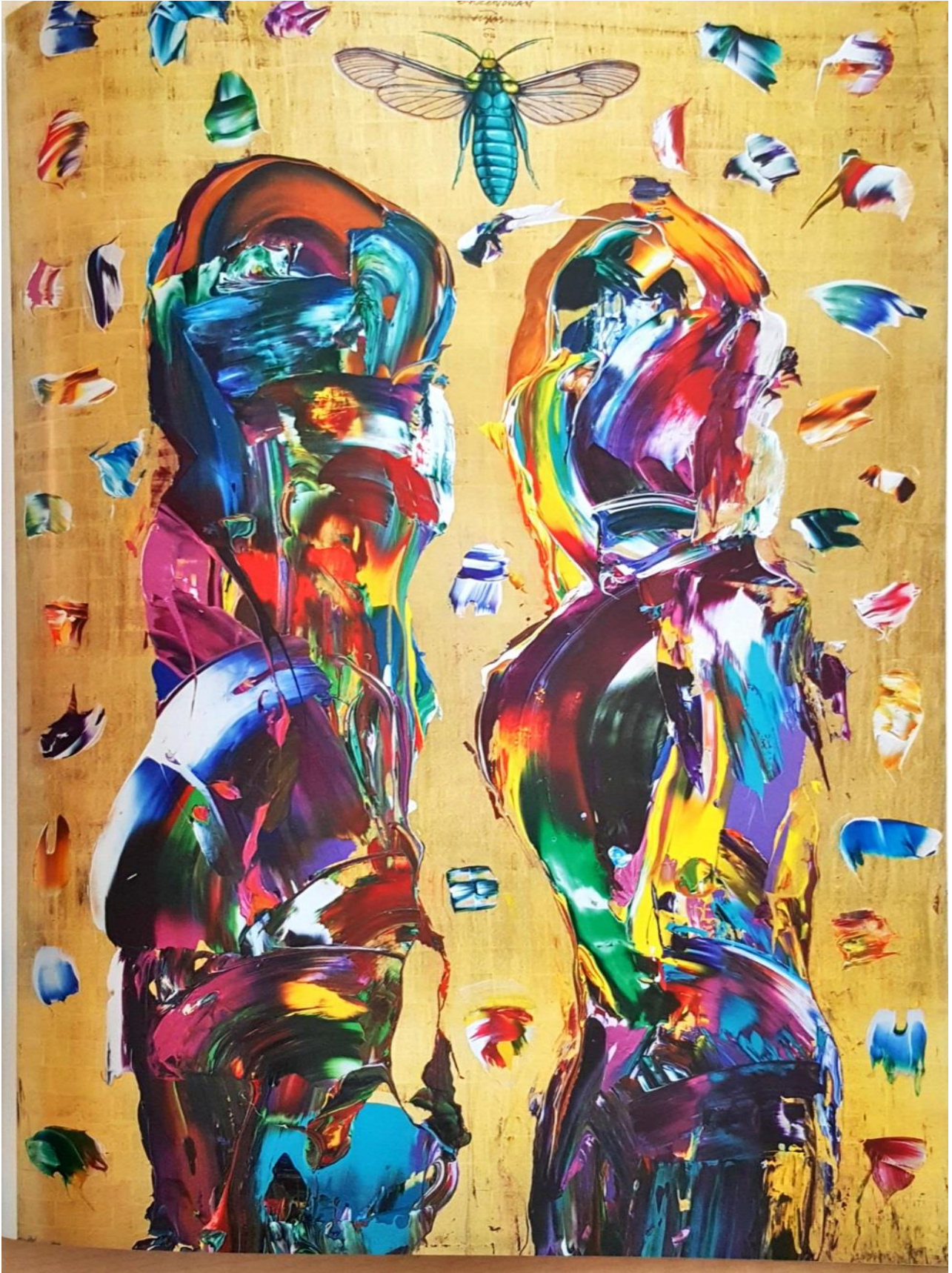
Resim 4. Turan Erol“Milas Köprüsü” (1927).
(51.Çağdaş ve Modern Sanat Müzayede Kataloğu)
Tuval üzeri yağlıboya 70 x 100 cm ,1990

Turan Erol ,özellikle Milas, Amasya ,görünürleri ve tekneler’de cansız taşlara,dar,boş sokaklara donunmak ,onlara can vermek ister gibidir. Örneğin ,bir kenarı maviye diğer kenarı da beyaza bulanmış fırçanın yüzeyde devinişi, gökyüzünü hem canlı bir gerçeklik olarak karşımıza çıkarır hem de resimlerde ki diğer durgun imgeleri kuşatır. Bu tarz pastel tonların hakim olduğu renklerden çok güzel yaz aylarında kullanılacak bir koleksiyon hazırlanabilir.

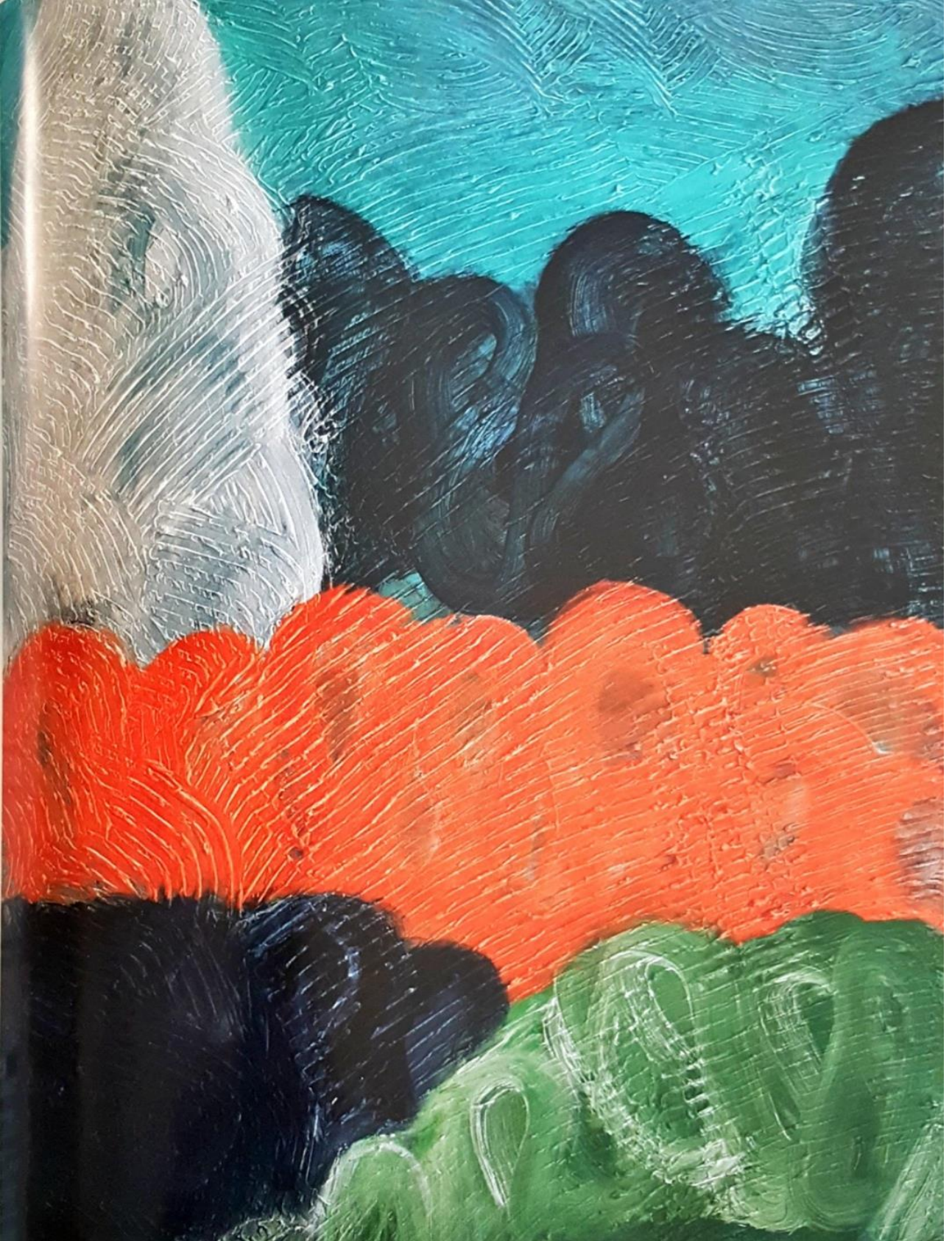
Resim 5. Sevtap Yılmaz “Menekşeler”(1983).
(51. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri yağlıboya 151 x 169cm, 2015

Sanatçı, resimlerinde genellikle cam ve ışığın yansımalarını gösteren farklı parlak objeleri kullanmayı tercih etmekte, seçtiği objeler ile farklı kompozisyonlar oluşturmayı ve bunları izleyici ile buluşturmayı amaçlamaktadır. Çok canlı ve parlak olan renklerin orijinali yansıtabilmesi için polyester kumaş tercih edilmesi gerekir. Bu desenlerden oluşan bayan elbise tasarımlarının çok hoş duracağı düşünülmektedir.

Resim 6. Ergin İnan “Sen ve Ben”(1943)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Ahşap üzerı karışık teknik 180 x 110 cm, 2016

Sanatçı eserlerinde, imgeler arasında kurulan görsel ve simgesel ilişkileri yansıtır. Bunların yanı sıra zaman zaman eski uygarlıklardan aldığı kültürel imgelere de yer vererek bunları aynı sanatsal bağlamda değerlendirmiştir. Çok renkli tasarımlardan hoşlanan tüketiciler için alternatif olabilecek bir eser.

Resim 7. Ömer Uluç “Peysaj”(1931-2010)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri akrilik 101 x 71 cm, 1998

Ömer Uluç bir yöntem –biçemi çıkarıyor karşımıza. Gerçeklikten “gerçek dünya”dan gelme figürler, bu yöntem-biçem aracılığıyla biçim değiştiriyorlar (sahiplenme, özümleme) ve Ömer Uluç dünyasının figürleri oluyorlar. Bir yansıma dünyası değil, bir yan dünya. Renklerin birbiri ile çok uyumlu olduğu bu çalışma giyim sektöründe her alanda çok rahat kullanılacak bir tarza sahip.

Resim 8. Selim Turan "Abstrait Composition"(1915-1994).
(42. ve 43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri yağlı boya 162 x 130 cm,1960'lı yıllar

Soyut düşünce üzerine yoğunlaşan sanatçı, siyah üst üste boyandığı için artık tabakalaşmış renk bloklarını yaratırken ,kendi resminin gerçekliğini ele geçirmekle kalmıyor,aynı zamanda ona en dar alanlarda bile sonuna kadar egemen oluyordu. Gabardin bir kumaş üzerinde düşünüldüğünde etek,pantolon hatta ceket tasarımı için bile kullanılabilir.

Resim 9. FAHRELNİSSA ZEİD “Zeinab” (1901-1991)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri yağlıboya 100 x 64 cm ,1980’li yıllar

Fahrelnissa Zeid’in öğrencisi olan Hind Nasser’in 11 yaşında olan kızı Zeinab’ın büyüdüğünde ki portresini gözünde canlandırarak yapmış olduğu eser. Pamuklu bir gömleğin arkasında kullanılabilir bir eser. Farklı tarz arayanlar için ideal olabilir.

Resim 10. NEZİH ÇAVUŞOĞLU “Touch My Skin” (1959)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri yağlıboya 163 x 124 cm ,2013

Eserler izleyicisine renk bilgisiyle kurgulanmış estetik bir objeyi sunmakla birlikte günlük hayatta es geçtiğimiz ama dikkatli bakıldığında karşımıza çıkabilecek evrenin oluşturma biçimini de sunmaktadır. Renk geçişleri ve renklerin uyumu o kadar güzel ki yaz aylarında kullanılan bol kesim pantolonlar için ideal bir desen olabilir.

Resim 11. BARIŞ ŞARIBAŞ “Plan: Zoo-Basel-Kunst” (1979)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Tuval üzerı karışık teknik 225 x 199 cm,2014

İmgenin peşine takılmış olan sanatçı, kendi içlerinde oldukça şaşırtıcı, gizemli , kendine özgü imgeler ve çizgiler taşıyan üst gerçekçi peyzajları ile örgün bir tarza sahiptir. Şifon bir gömlek üzerinde kullanılabilecek olan bu eserin son derece şık ve sıra dışı bir tarz olacağı düşünülmektedir.

Resim 12. ELVAN ALPAY “ Çiçekli Kompozisyon” (1968)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Tuval üzeri karışık teknik 180 x 180cm ,2015

Tekrarlı motiflerin kavramsal içeriklere dönüştürüldüğü resimlerinde, psikolojik kökenli mesajlar, görsel iletişimin kuralları düzeyinde işlenir. Resimlerinde, insanın iç dünyasında ki “hallerini” alıştığımız ama pek sık karşılaşmadığımız imgelerle dile getirmektedir. Bu eserin denim kumaş ile kullanıldığında birbirine çok uyum sağlayacağı düşünülmektedir.

Resim 13. EKREM YALÇINDAĞ “Camououflage” (1964)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Tuval üzerı akrılık 180 x 160 cm, 2016

Yapıtlarında geometrik ve floral motifleri el işçiliğine bir övgü niteliğinde kullanan sanatçı, resim sanatının geleneksel tekniklerinden yola çıkarak bağ kurar. Motifler tekrar ve iç içe geçme yoluyla izleyicide görsel yanılsama yaratırken, kültürel bağlamda zamansızlığa (düne-bugüne-yarına) işaret eder. Üç boyutlu gibi görünen ve renklerin birbirine çok yakıştığı bu eser kumaşa uygulandığında sıradışı bir koleksiyona ilham kaynağı olabilecek nitelikte.

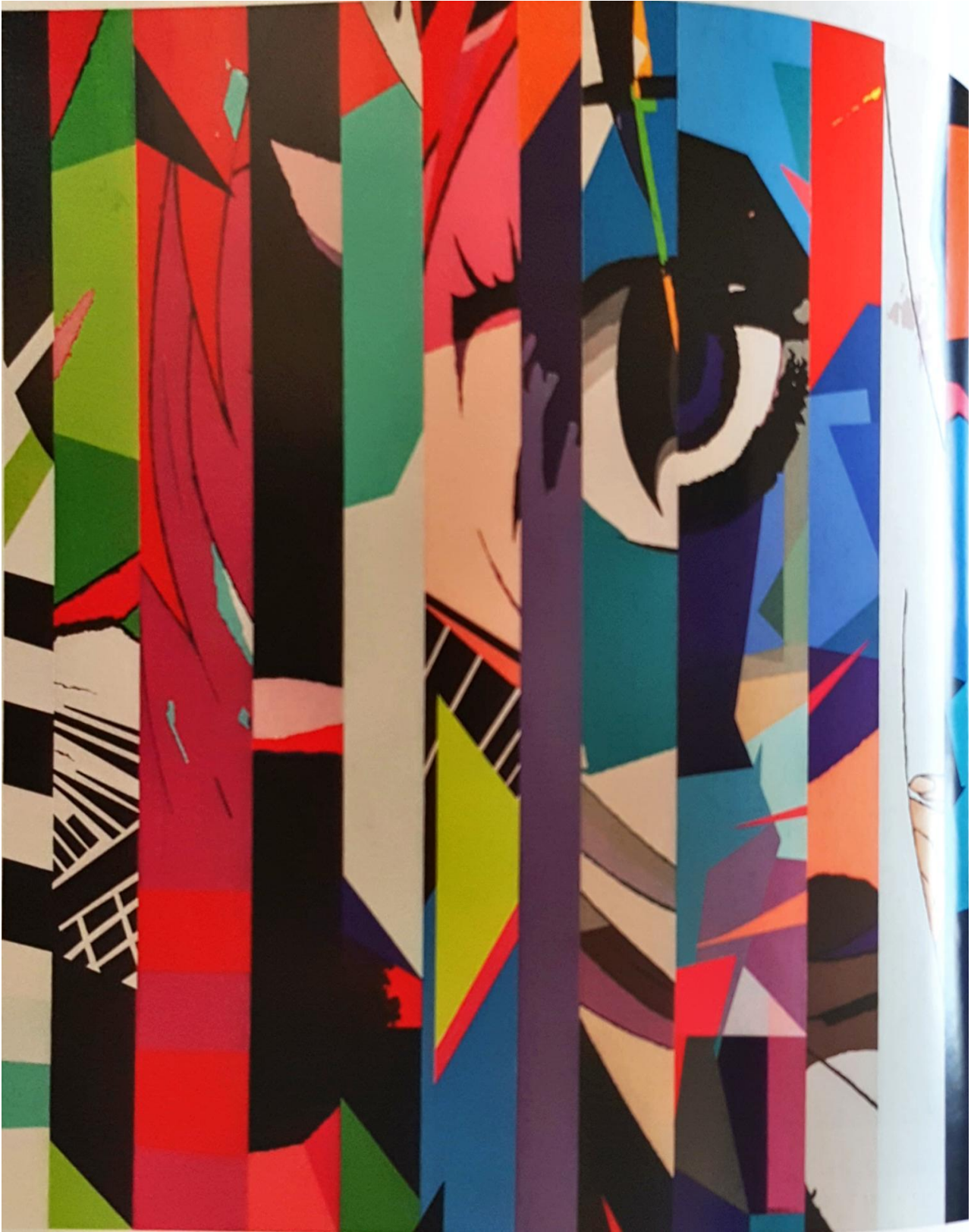
Resim 14. PINAR DU PRE “Sosha In Silver” (1972)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri karışık teknik , 190 x 130 cm 2017

İncelikli keşiflerden ilham alan ve bunları farklı öykülere bağlayan “Media Fusion” adını verdiği kendine has tekniği ile portre ve manzara yapan sanatçı Viyana ve Linz’de sergilere katılmaktadır. Kolaj çalışmasını andıran bu eser özellikle bayan giyiminde pek çok alanda kullanılabilir.

Resim 15. FİLİZ AZAK “ Figürlü Kompozisyon” (1976)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri akrilik 165 x 165 cm

Resimlerinde renklerin öne çıktığı, kütesel şekillerin hakim olduğu bir üslup öne çıkar. Kendi formu ve renkleri içerisinde çok belirgin bir etkiye sahip olduğu halde ,yaptığı işlerde asıl dikkat çeken figürlerin doğal orantının dışında bir yapıya sahip olmasıdır. Farklı renk tonlarının uyum içinde kullanıldığı bu eser çocuk giyimine çok yakışacağı düşünülmektedir.

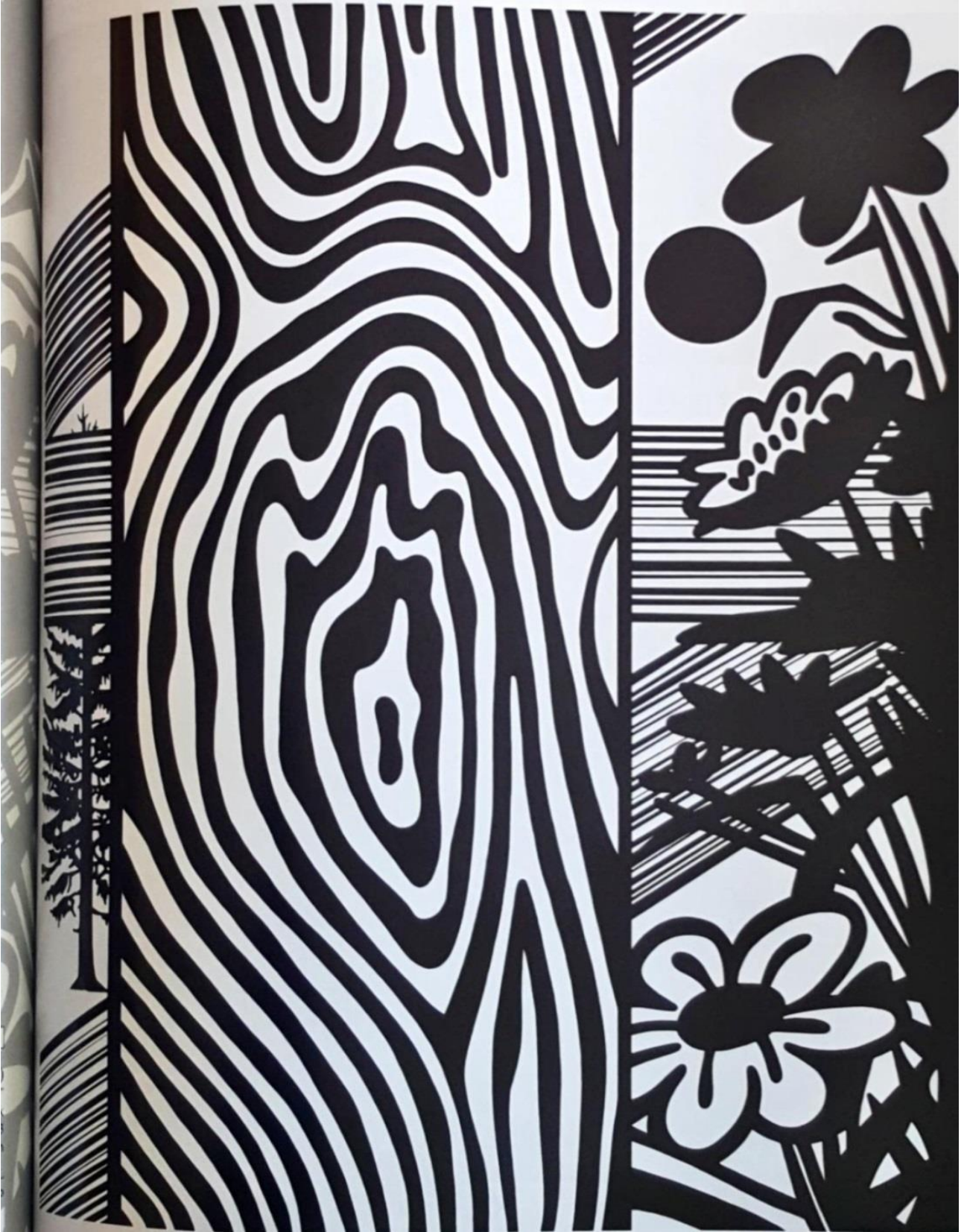
Resim 16. EDA BAYSAL “Divided” (1973)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayesi Kataloğu)
Tüval üzeri karışık teknik, 145 x 145 cm ,2017

Sanatçının resimleri ağırlıklı olarak kırmızı renk,kolaj ve diğer tekniklerle tüval üzerinde dikdörtgen yama benzeri yüzeylerden oluşan soyut kompozisyonlardan oluşmaktadır. Bu çalışma kıyafeti tamamlayan etol ve ya şal için ideal olabilir.

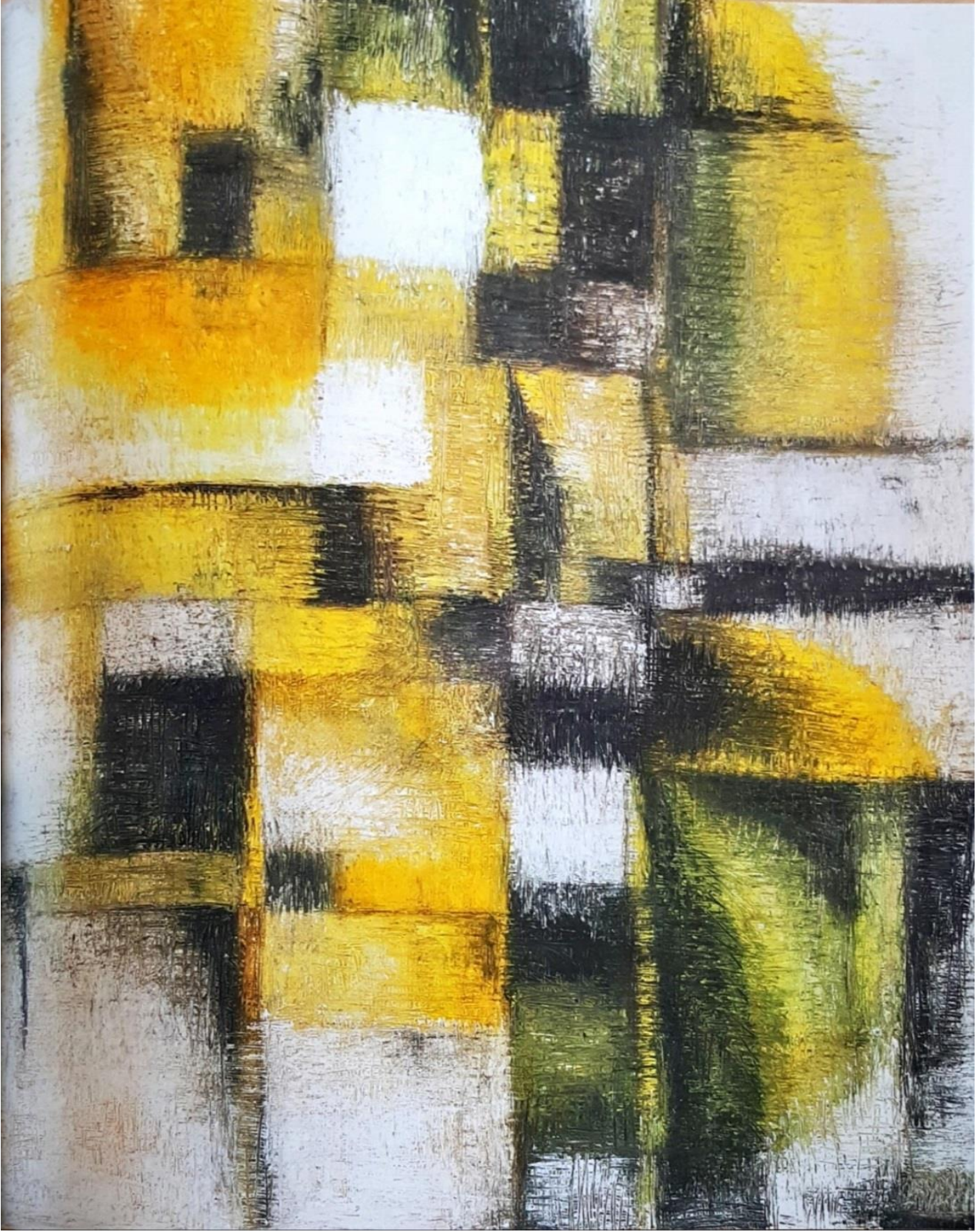
Resim 17. KEMAL ÖNSOY “İsimsiz” (1954)
(42. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayede Kataloğu)
Tuval üzeri akrilik 201 x 155 cm ,2010

Kemal Önsöy’da figür zamansal bir düzleme itilir. Figürler arkaik katlar arasında salınırlar. Kazımlar ,darbeler onları genişletir, nefes verir, yayar. Böylece figür, figürlüğünden soyunur, içsel, ruhsal bir bölge bir sanrı nesnesine dönüşür. Katlar, zamanı hapseden bölgeleri o sanrı nesnesini saydamlaştırır. Öte bir deyişle, katlar arttıkça, yüzey ağırlaşır, doku üçüncü bir boyuta düğümlendikçe figür saydam bir derinlik kazanır. Çok çarpıcı renklerin hakim olduğu bu eser geniş kesim elbiseler için kullanılabilir.

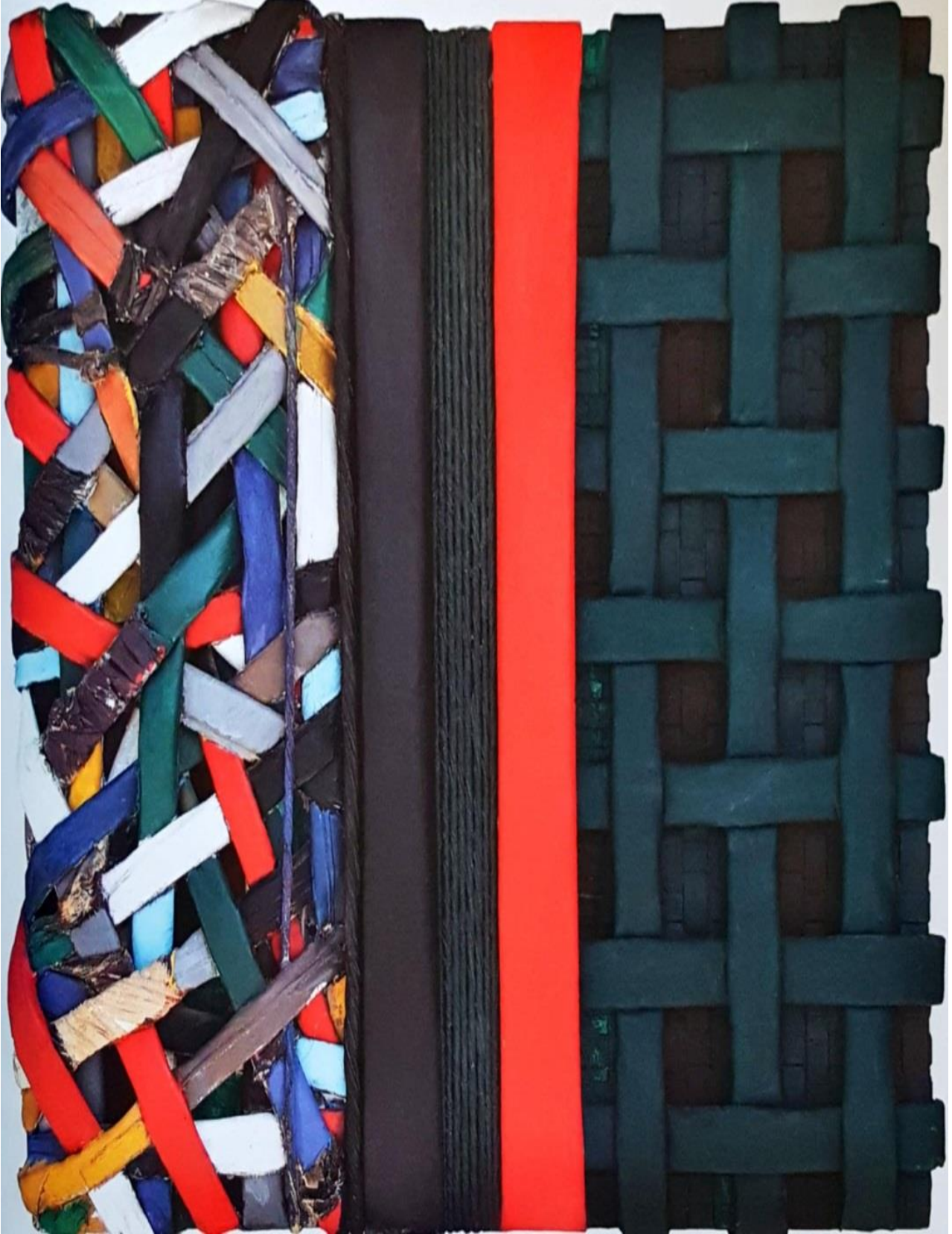
Resim 18. POUL MORRISON “Wood’s Lamb” (1966)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Keten üzerı akrılık 240 x 183 cm, 2013

Bütün eserlerini iki kat akrılık boya ile yapan sanatçı sonra onları tarayarak bilgisayara geçirir, değişimler yapar ve ardından tuvale yansıtır. Farklı elementlerin boyutlarını değiştirir. Küçük bitkileri devleştırir, büyük ağaçları küçültür, Buna ‘algısal Peyzaj denir. Siyah ve beyazın hakim olduğu bu eserin şifon üzerinde çok iyi duracağı düşünölmektedir.

Resim 19. FAHRELNİSSA ZEİD "Abstrait Jaune" (1901-1991)
(51. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri yağlıboya 147 x 98 cm,1958

Eser soyut biyomorfik yamalar içerir ayrıca siyah ve sarı tuvali domine eder. Genel olarak palet bıçağı ile çizilmiş küçük siyah, sarı, beyaz üçgenler ve kareler göze çarpıyor. Son derece pastel renklerden oluşmuş bu eser üst giyim için ideal olacağı düşünülmektedir.

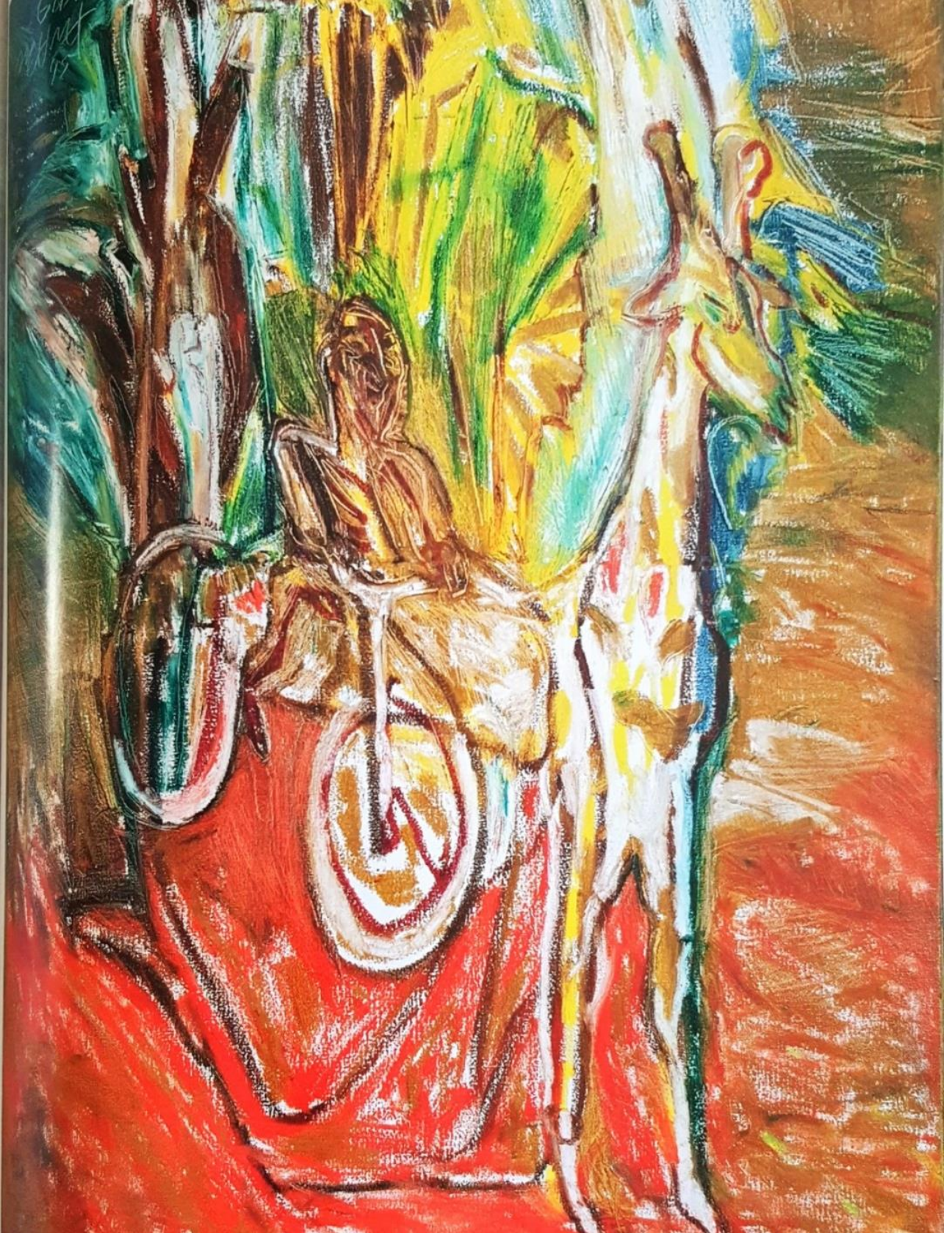
Resim 20. BUBİ “Kare Serisi 9” (1956)
(42. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayede Kataloğu)
Karışık teknik 134 x 133 x17 cm,1997

Kafes olarak adlandırılan birbirine geçmiş sarmallarda Bubi, baskı/bastırılmışlık, düzen/düzensizlik, dün/bugün, üst üste binme bazen de içinde kaybolmayı sorunsallaştırmış, ben ve öteki arasında ki gerilimli hikayenin stratejik örgüsünü kurmuştur. Sanatçıda kafes anlaşılacağı üzere, bir tutsaklık ifadesi değil tam tersi, hem sanatsal yaratım açısından hem de içerik olarak tam bir özgürlük alanıdır. Bu eser kumaşa uygulandığında ortaya çıkacak eserden tasarım değeri çok yüksek bir giysi koleksiyonu oluşturulabilir.

Resim 21. EKREM YALÇINDAĞ “Impressions From The Streets” (1964)
(43. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesı Kataloğu)
Tuval üzerı akrılık 150 cm, 2016

Yapıtlarında geometrik ve floral motifleri el işçiliğine bir övgü niteliğinde kullanan sanatçı, resim sanatının geleneksel tekniklerinden yola çıkarak bağ kurar. Motifler tekrar ve iç içe geçme yoluyla izleyicide görsel yanılsama yaratırken, kültürel bağlamda zamansızlığa (düne-bugüne-yarına) işaret eder. Bu eser küçültülerek kumaşta belli bir düzene göre yerleştirildiğinde çok çarpıcı olabilir ve pek çok tasarımda kullanılabilir.

Resim 22. MEHMET GÜLERYÜZ “Bisiklet Zürafa” (1938)
(42. Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu)
Tuval üzeri yağlı boya 130 x 97 cm, 1995

Fırça tuşlarının birbirini izlediği kaotik bir form anlayışına ve psikolojik boyutlu figür düzenlemelerine yer verdiği resimlerinde, rengin ve biçimin çağrıştırmacı bir içerikle dolu olmasına özen göstermiştir. Renklerin birbiri ile harmanlandığı bu eser pamuklu ve ya penye kumaş üzerinde çok başarılı tasarımlara ilham verebilir.

5. SONUÇ

Kumaş desen tasarımı, tüm tasarım alanlarında olduğu gibi, yaratıcı fikir ve malzemelerle yeni yorumlara ulaşılabilecek bir alandır. Yaratıcılık, tema seçimi, renk, doku ve yüzey araştırması aşamalarında olduğu kadar, yapı ve teknik seçimi aşamasında da rol oynayabilir. Yaratıcılık tasarımıyla bağdaştırıldığında, yaratıcılıkta ürünün değeri başkalarının beğenisinde değil, kendi özündedir. Yargı kaynağı ürünün kendisidir. Önemli olan yaratıcı özümü doyuracak bir şey yaratabilmektir. Yaratıcılık, yeni ve geçerli fikirlerin yaratılmasıyla sonuçlanan bir düşünce sürecidir.

Kumaş deseni tasarımı yapmak ve bunu giysiye çevirip tüketicinin beğenisine sunmak sınırsız bir konudur. Bu alanda tasarımcı herşeyden etkilenebilir. Kumaş deseni ne kadar çarpıcı ve özgün olursa kıyafet koleksiyonu da o kadar etkili olacaktır. Kumaş bir moda tasarımcısının ana kaynağını oluşturmaktadır. Bu anlamda kumaş deseni ne kadar iyiyse, onu giysiye dönüştürecek kişinin de heyecan duyup yeni fikirler çıkarması açısından çok önemli olacaktır.

Bu çalışmada çok başarılı ressamın eserleri incelenmiş ve bu inceleme sırasında bu sanat eserlerin kumaş olarak dokunması fikri oluşmuştur. Ve bu dokunan kumaşlar uygun giysilere dönüştürüldüğünde ortaya çok iyi koleksiyonlar çıkacağı düşünülmüştür.

KAYNAKÇA

Faktörler”, İletişimde Tasarım-Tasarımda İletişim Konulu Uluslararası, Sempozyum Bildiri Kitabı, 24-26 Ekim 2013, s.277-287, Kütahya.

Göklüberk Özlü,P. & ve Dengin Sevinir, S.(2017).”Yaratıcı Uygulama Temelli Giysi Tasarımlarının Görsel Nitelikli Göstergeler Üzerinden Betimlenmesi”, SDÜ ART-E

Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi ,Cilt:10 Sayı:19 ,Mayıs/Haziran.

Halaçeli Metlilioğlu , H.(2015).”Dokuma Kumaş Tasarımında Yaratıcılık İçin Bir Yöntem Önerisi”,Yedi Sanat,Tasarım ve Bilim Dergisi, Sayı 13: 41-50,Kış

Halaçeli, H.(2011).”Dokuma Kumaş Tasarımında Yaratıcılık”1.Sanat ve Tasarım Eğitimi Sempozyumu ,Dün Bugün Gelecek Bildiri Kitabı, Ankara, 575-578.

Jones, S.J. (2009).Moda Tasarımı, Güncel Yayıncılık, İstanbul.

Kocabaş Atılğan, D.(2014).”Giysi Tasarımında Esinlenmenin ve Araştırmanın Yaratıcılığa Etkisi”International Journal of Social Science, Sayı:27,s.471-487.

Mercin, L. ve Danışan, K. (2014).”Tasarım Sürecinde Yaratıcılığı Etkileyen

Önlü,N.(2004).” Tasarımda Yaratıcılık ve İşlevsellik Tekstil Tasarımındaki Konumu”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.

Saçlıoğlu,M. & Akbostanı,O. (2007).” Çini, Ç., Tekstilin Ördüğü Ağlar Endüstri Zanaat ve Sanat”, P Dünya Sanatı Dergisi (44), 36-51.

Sarı, A.(2017).” Giyilebilir Sanat ve Beden Sanatında Dijital Tekstil Tasarımı Uygulamaları”, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, Sayı:38, s:69-85.

Seivewright, S.(2013). Moda Tasarımında Araştırma ve Tasarım,Literatür, İstanbul.

Sorger,R. &Udale, J.(2013).” Moda Tasarımının Temelleri”, Literatür, İstanbul.

Stone, E.(1999), The Dynamics of Fashion, Fairchild, New York.

Udale, J.(2014) Moda Tasarımında Tekstil ve Moda, Literatür,İstanbul

42.Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu, İstanbul 2018

42.Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu, İstanbul 2018

51.Çağdaş ve Modern Sanat Müzayedesi Kataloğu, İstanbul 2018